

INFORMATION

7 oktober 2011

Fakta...

- Ätstörningar pre- och postpartum kan innebära ett svårt lidande under en mycket känslig period av livet för både modern och fostret/barnet.
- Gravida kvinnor med ätstörningar löper förhöjd risk för kejsarsnitt, missfall, för tidig födelse, postpartum depression och andra komplikationer.
- Efter nedkomsten kan det finnas svårigheter för mödrarna att amma och relatera till sina barn, som i sin tur påverkar utvecklingsprocessen och ökar barnets psykiska sårbarhet.
- Vissa forskningsstudier tyder på att ätstörningar förekommer i över 10 % av alla graviditeter.

Kom ihåg...

- Ätstörningar är allvarliga, men kan behandlas med framgång.
- För att förebygga och minska ätstörningar är det viktigt att äta varierat och regelbundet.
- Tidig upptäckt kan leda till tidig behandling och minskad risk.
- Du behöver inte vara en expert på ätstörningar för att kunna vara till hjälp.
- Det är viktigt att våga fråga och prata med någon som misstänks ha en ätstörning. Var inte tyst.
- Kunskap är viktigt, men det viktigaste är din närvaro och din förmåga att lyssna.
- Du som är barnmorska har en väsentlig roll att spela.
- **Du kan:**
 - fånga upp problem tidigt.
 - koppla in annan relevant kompetens.
 - följa utvecklingen och erbjuda stöd.
 - hjälpa din patient att bryta sin isolering.

Hemsidor...

- www.atstorning.se/KATS/graviditet_och_atstorningar.aspx
- www.atstorning.se
- www.abkontakt.se
- www.tjejzonen.se
- www.sabs.nu
- www.umo.se

GRÄS är ett nätverk av forskare och kliniker som vill skapa och sprida kunskap om ätstörningar i samband med graviditet.

GRÄS vill stimulera både vårdutveckling och forskning. Vi kan även erbjuda konsultationer inom våra respektive kompetensområden.

GRÄS är en del av Kunskapscentrum för ätstörningar (KÄTS) och är knutet till Karolinska institutet (KI) och Svenska anorexi bulimi sällskapet (SABS).

Litteraturtips

Allmänt på svenska

- Clinton, D. & Norring, C. (2002). Ätstörningar: Bakgrund och aktuella behandlingsmetoder. Stockholm: Natur & Kultur.

Under graviditet och förlossning

- Petersen Sollid, C., Wisborg, K., Hjort, J., Secher, N. (2004). Eating disorder that was diagnosed before pregnancy and pregnancy outcome. American Journal of Obstetrics and Gynecology, 190, 206-10.
- Micali, N., Simonoff, E., Treasure, J. (2007). Risk of major adverse perinatal outcomes in women with eating disorders. British Journal of Psychiatry, 190, 255-259.
- Kouba, S., Hällström, T., Lindholm, C., Hirschberg, Lindén, A. (2005). Pregnancy and neonatal outcomes in women with eating disorders. Obstetrics & Gynecology, 105, 255-260.

Amning

- Waugh, R. & Bulik, C. (1999). Offspring of women with eating disorders. International Journal of Eating Disorders, 25, 123-133.
- Larsson & Andersson-Ellström (2003). Experiences of pregnancy-related body shape changes and of breast-feeding in women with a history of eating disorders. European Eating Disorders Review, 11, 116-124.
- Micali, N., Simonoff, E., Stahl, D., Treasure, J. (2010). Maternal eating disorders and infant feeding difficulties: maternal and child mediators in a longitudinal general population study. Journal of Child Psychology and Psychiatry, doi:10.1111/j.1469-7610.2010.02341.

Rollen som mamma

- Kouba, S., Hällström, T., Lindén Hirschberg, A. (2008). Early maternal adjustment in women with eating disorders. International Journal of Eating Disorders, 41, 405-410.

Postpartum depression

- Bulik, C. (2006). Associations among postpartum depression, eating disorders, and perfectionism in a population-based sample of adult women. International Journal of Eating Disorders, 39, 202-211.
- Morgan, J., Lacey, H., Chung, E. (2006). Risk of postnatal depression, miscarriage, and preterm birth in bulimia nervosa: Retrospective controlled study. Psychosomatic Medicine, 68, 487-492.

Kontaktpersoner i GRÄS

- Tabita Björk, med.dr., Örebro, tabita.bjork@orebroll.se
- Cecilia Brundin Pettersson, fil.mag. & behandlare, Stockholm, Cecilia.BrundinPettersson@mando.se
- David Clinton, docent & psykoanalytiker, Stockholm, David.Clinton@ki.se
- Gunilla Larsson, barnmorska & doktorand, Karlstad, Gunilla.Larsson@liv.se
- Maggie Lindén-Hemmingsson, leg.sjuksköterska, Östersund, maggie.linden-hemmingsson@jll.se
- Gill Lindroos, leg.dietist, Stockholm, gill.lindroos@sll.se
- Karin Monsen Börjesson, barnmorska & fil.dr., Stockholm, karin.monsen-borjesson@karolinska.se
- Björg Olausson, leg.sjuksköterska & leg.psykoterapeut, Stockholm, bjorg.olaussen@sll.se
- Marion Sjödin, leg.psykolog & leg.psykoterapeut, Stockholm, marion.sjodin@telia.com
- Lena Vestin, enhetschef & leg.psykoterapeut, Falun, lena.vestin@ltdalarna.se

Fem viktiga frågor (SCOFF)

1. Gör du så att du kräks för att du känner dig obehagligt mätt?
2. Oroar du dig för att du har förlorat kontrollen över hur mycket du äter?
3. Har du nyligen gått ner mer än 6 kg inom loppet av 3 månader?
4. Tycker du att du är fet även när andra säger att du är för smal?
5. Skulle du säga att mat dominerar ditt liv?

Två eller flera "ja" = trolig ätstörning

ätstörning.se